

[Nørgaard Sørensen]

ste tids debat om en eventuel fremtidig ændring af forholdet mellem stat og kirke tror vi ikke på. Vi ønsker det heller ikke. Kirken er ikke for os at se for en privilegeret klasse. Man kan ikke betale sig til de bedste siddepladser. Man kan i det hele taget ikke forvente særbehandling på grund af særlige omstændigheder.

Vi har hidtil været forskånet for særlige ledende kirkelige organer, der kunne udtale sig på kirkens vegne. Ingen biskop, provst, præst eller andre ansatte i kirken kan tale på vegne af kirken som institution. Kirken er ikke tillagt politisk eller anden indflydelse. Netop ved sin mangel på øverstkommanderende mener vi at kirken er en folkekirke. Denne status agter socialdemokratiet ikke at ændre.

Brøndsted (V):

Det er næsten en historisk begivenhed, at vi har en kirkepolitisk debat i folketinget i dag.

Ved hjælp af folketingets bibliotek har jeg prøvet på, om jeg kunne finde frem til, hvornår der sidst var en forespørgselsdebat i det danske folketing om kirkelige forhold. Der har selvfølgelig været kirkedebatter i forbindelse med lovgivning, men ikke forespørgselsdebatter.

Så vidt vi har kunnet finde frem til, var der en forespørgselsdebat den 19. januar 1910 på grundlag af forespørgsel nr. 1, folketingsåret 1909-10, blad nr. 54, til ministeren for kirke- og undervisningsvæsen og stillet af folketingsmændene for Ringkøbing amts første valgkreds, J. C. Christensen, og Odense amts fjerde valgkreds, Berntsen. Den lyder som følger:

»Erkender ministeren, at grundlovens § 75 indeholder et punkt om, at folkekirkens forfatning ordnes ved lov, og hvorledes forener han i så tilfælde cirkulærerne af 23. december 1909, 29. december 1909 og 8. januar 1910 med dette påbud?«

Det er sådan set ganske morsomt at lægge mærke til, at om end indholdet var et helt andet og problemerne nogle helt andre, lå der alligevel som et hovedtema i debatten, om det er folketinget, der lovgiver for folkekirken, eller det er cirkulærer og centraladministration, der bestemmer, hvordan rammen skal være for den danske folkekirke.

Jeg mener nok, at anledningen til, at en lignende debat er rejst i dag, er nok så spinkel. Måske mener jeg også, at tidspunktet ikke er allerbedst valgt. Men som helhed er spørgsmålet i den sidste tids debat: hvordan styrer vi vor folkekirke, og hvordan sikrer vi, at det er lovgivningsarbejdet, der danner rammerne omkring det kirkelige liv?

Jeg kunne måske godt have ønsket, at vi havde fået debatten på et tidspunkt, hvor vi havde resultaterne af det udvalgsarbejde, der for øjeblikket foregår om folkekirkens økonomiske forhold. Jeg synes, det er meget spændende, for det er et område, hvor vi kommer ind på en hel række problemer, som bør løses. Jeg tror, vi kunne klare en masse spørgsmål, og jeg vil spørge ministeren, hvornår ministeren forventer at dette udvalgsarbejde kan sluttes.

Men med dette skal der fra venstres side lyde en tak til kristeligt folkeparti for, at vi – om end på det spinkle grundlag – har fået debatten i dag. Det har altid været sådan, at de partier, der – om end med forskellige forudsætninger – stod sammen om en politik for den danske folkekirke, ikke har brugt kirkepolitikken til politiseren og demonstration eller selvretfærdighed, og sådan vil jeg da heller ikke opfatte det oplæg, der er kommet til debatten i dag.

Venstre vil dog stadig understrege, at vi ønsker, at den lovgivning, folketinget skal vedtage som ramme for det religiøse liv i vort samfund, skal udformes for det første i respekt for den grundlovssikrede trosfrihed, så der ikke lægges hindringer i vejen for frie kirkesamfund og andre religiøse mindretal, og for det andet i ønsket om, at den evangelisk-lutherske kirke fortsat er den danske folkekirke, som det store flertal tilslutter sig.

Folketinget må i sin lovgivning sikre, at forkyndelsen kan lyde og høres i frihed, og at der inden for folkekirkens rammer er vidtgående beskyttelse for mindretallets synspunkter.

Den vigtigste opgave for venstre er at bevare og udbygge friheden i den danske folkekirke. Folkekirken er og folkekirken skal være det danske folks kirke, ikke folketingets eller et enkelt partis eller en administrations folkekirke.

Denne frihed kan kun bevares uden en kirkeforfatning.